

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE AND EDUCATION: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

**ABSTRACTS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
DECEMBER 29-31, 2020**

**KYOTO
2020**

SCIENCE AND EDUCATION: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference

Kyoto, Japan

29-31 December 2020

Kyoto, Japan

2020

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Science and education: problems, prospects and innovations” (December 29-31, 2020) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2020. 808 p.

ISBN 978-4-9783419-5-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and education: problems, prospects and innovations. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Kyoto, Japan. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-and-education-problems-prospects-and-innovations-29-31-dekabrya-2020-goda-kioto-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyoto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 CPN Publishing Group ®

©2020 Authors of the articles

57. **Ковач І. В., Хотімська Ю. В., Лавренюк Я. В., Тарасенко Ю. О., Хотімська А. Б.** 350
 СТАН ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ В ДИНАМІЦІ ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНОГО ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО КАТАРАЛЬНОГО ГІНГІВІТУ У ПАЦІЄНТІВ З ОРТОДОНТИЧНИМИ КОНСТРУКЦІЯМИ В ПОРОЖНИНІ РОТА.
58. **Колоша В. П.** 359
 ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ПІД ВПЛИВОМ СТРУКТУРИ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.
59. **Кондратюк Л. Р., Васильківський Я. С.** 363
 КРИЗА СУЧАСНОГО ЛІБЕРАЛІЗМУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ БАЗОВИХ КОНЦЕПТІВ.
60. **Кононенко Н. М., Чікіткіна В. В.** 369
 ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ COVID-19 У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ.
61. **Коржавих І. М., Дорошенко В. В.** 374
 ХУДОЖНЯ ТЕХНІКА ДИРИГУВАННЯ.
62. **Корінна Г. О.** 382
 СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ СТАТЕВО-РОЛЬОВОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ЯК ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.
63. **Коротіч Г. В.** 387
 ЕТИКА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.
64. **Коссе Д. Д.** 392
 ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПОДАТКОВОГО РЕЗИДЕНТА В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.
65. **Костишин Р. С.** 400
 ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОДИМИРА КОХАНА В ІСТОРІОГРАФІЧНОМУ ДИСКУРСІ.
66. **Косюга В. В.** 410
 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ АКТИВНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.
67. **Котвицька К. А., Котвицька Л. А.** 414
 ФАЗОВИЙ ПЕРЕХІД БЕРЕЗІНСЬКОГО, КОСТЕРЛІЦА І ТАУЛЕСА В 2D СИСТЕМАХ.
68. **Куртєва О. М.** 419
 СПИРТНІ НАПОЇ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЗМУ ГЕРОЇВ У ТВОРЧОСТІ Е. М. РЕМАРКА.
69. **Кундеренко Д. І.** 424
 МОДЕЛЮВАННЯ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА-ВІДВІДУВАЧА ВЕБ САЙТУ ЗАСОБАМИ VIRTUEMART ДЛЯ JOOMLA.

КРИЗА СУЧАСНОГО ЛІБЕРАЛІЗМУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ БАЗОВИХ КОНЦЕПТІВ

Кондратюк Любов Романівна

к. філос. н., доцент

Васильківський Ярослав Степанович

студент

Тернопільський національний педагогічний

університет

м. Тернопіль, Україна

Анотація. У статті на основі аналізу становлення і розвитку класичного лібералізму досліджується еволюція його основних концептів і зроблена спроба показати їх трансформацію в сучасному лібералізмі. Висловлена версія причин кризи сучасного лібералізму.

Ключові слова: лібералізм, свобода, приватна власність, право, держава, ідеологія.

Сучасне західне суспільство пронизане духом лібералізму, права і свободи людини є основою сучасної західної демократії. Проте в останні десятиліття багато дослідників констатують глибоку кризу ліберальної доктрини, зазначаючи, що «вона вичерпала себе ще у витоків» [2, с. 186]. Тому важливою задачею, на наш погляд, є дослідити систему цінностей лібералізму і показати способи і форми трансформації найбільш значимих його концептів.

Лібералізм як політична течія та ідеологія налічує вже більше трьохсот років. Він почав формуватися в Європі наприкінці XVII сторіччя. Його появі сприяла Англійська буржуазна революція 1640 року, яка була спрямована на повалення феодалізму та утвердження буржуазних відносин. Важливою віхою в становленні лібералізму був також реформаторський рух у Німеччині на чолі з М. Лютером. Ідейні засади народжаного лібералізму пов'язують з роботами

таких видатних мислителів, як Дж. Локк, Т. Гоббс, А. Сміт, І. Кант, Б. Констан, А. де Токвіль та ін. Відомий американський дослідник лібералізму І. Валлерстайн, в своїй роботі «Після лібералізму», вказував на три основні завдання, які постали перед цією доктриною з її появою: це утвердження загального виборчого права, створення держави добробуту та пошук національної ідентичності. В теоретичному розвитку лібералізму навряд чи можна знайти роботи, які б достатньо повно і всебічно представляли його ідейну сутність. Та все ж, в більш-менш систематизованому вигляді, ця доктрина була описана лише в ХХ ст. в роботах Л. Мізеса, Д. Дьорінга, Д. Боуза, Ф. Хайєка

Протягом своєї тривалої історії лібералізм постійно еволюціонував, пристосовувався до нових умов, набував нового змісту, що й пояснює його велику живучість. Базові положення ліберальної доктрини стосуються фундаментальних засад політичної, економічної, соціальної, релігійної, культурної сфер суспільного буття. Як і будь яка ідеологія, лібералізм має свою систему цінностей, до основних з яких можна віднести: особисту свободу, індивідуалізм і індивідуальні права, вільний ринок і приватну власність, ліберальну демократію. Лібералізм проголошує історичну необхідність утвердження всебічної і якнайширшої свободи в сфері особистого життя (свобода самореалізації, самовираження), в сфері економічного життя (свобода підприємництва, торгівлі, володіння і розпорядження власністю), в сфері політичного життя (свободу обирати і бути обраним, свободу від незаконного примусу, верховенство закону і розподіл влад). Проголошуючи всебічну свободу, лібералізм надає їй часто негативного змісту, трактуючи, як «свободу від», свободу від будь якого примусу. Такі крайні форми лібералізму, як лібертаріанство та анархо-капіталізм, взагалі заперечують необхідність забезпечення будь-яких позитивних свобод з боку держави [3, с. 49].

Важливою світоглядною установкою лібералізму є проголошення індивідуалізму. Суспільство є сукупністю індивідів, здатних самостійно планувати і реалізовувати свої життєві стратегії. Індивідуалізм

протиставляється колективізму, етатизму і комунізму. Будь які прийняті в суспільстві стереотипи мислення й поведінки не повинні стримувати індивідуальні прагнення. Традиції, певні норми моралі, релігійні догми не повинні обмежувати свободу дій індивіда. У зв'язку з таким баченням індивідуалізму серед прихильників лібералізму виникла дискусія щодо того, як співвідносяться суспільне благо і індивідуальні свободи [4, с. 14]. З одного боку, лише сильна й ефективна держава може гарантувати найбільш повну реалізацію прав і свобод індивіда, з іншого – для того, щоб держава була сильною й ефективною, громадянин має делегувати їй певні повноваження щодо обмеження індивідуальних прав і свобод. На сучасному історичному етапі проблема утвердження політичних та економічних прав і свобод особистості вважається вирішеною в розвинутих демократичних країнах і наголос робиться на культурних і соціальних правах. Шлюбні відносини, недоторканість приватного життя, права сексуальних, національних, релігійних меншин перебувають в центрі уваги розвинутих країн.

В сучасній світовій суспільній думці склався певний консенсус з приводу наявного стану і подальших перспектив лібералізму. Більшість аналітиків зазначають, що він досяг піку у своєму розвитку і в подальшому, під тиском власних протиріч, або зазнає суттєвих змін, або взагалі відійде у небуття. Подібні погляди найбільш аргументовано виклали в своїх роботах Ф. Фукуяма – «Кінець історії і остання людина» та вже згаданий І. Валлерстайн – «Після лібералізму». Останній, зокрема, пов'язує крах лібералізму з крахом ринкової економіки, яка з початком ХХІ ст. увійшла у нерозв'язні протиріччя. Лібералізм виявив себе достатньо ефективним і перспективним у протистоянні з іншими ідеологіями ХХ ст., зокрема, з комунізмом і фашизмом. Фашистський і радянський тоталітаризм з їх повним контролем над особистістю, з запереченням індивідуального і возвеличенням колективного, навряд чи були привабливими для людей. Мільйони людських жертв, до яких призвели намагання втілити ці ідеї в реальність, засвідчили, в кінцевому рахунку, їх

згубність і безперспективність. Та іронія історії полягала в тому, що здолавши своїх ідейних ворогів, лібералізм сам опинився в серйозній кризі [1, с. 115].

Здавалося б, у багатьох країнах встановилися ліберальні демократії, які юридично закріпили в своїх конституціях пріоритет прав людини, верховенство закону, вільний ринок і підприємництво, парламентські республіки. Світ глобалізується, кордони між державами стираються, свобода впевнено крокує планетою. Втім, повне й послідовне втілення ліберальних ідеалів почало призводити до суттєвих деформацій суспільного прогресу. Лібералізм добре почувається у боротьбі за «свободу від», та не дає вичерпної відповіді на питання: «для чого свобода?», «що з нею робити?», «чи повинна свобода мати якісь межі?», «чи всі люди здатні продуктивно розпоряджатися своєю свободою?» Невже свобода існує заради свободи? За лібералізмом – саме так і виходить. Тому він перероджується у ліберальний нігілізм. Він руйнує всі форми колективності, а зруйнувавши, опиняється наодинці. Відоме висловлювання М. Тетчер – «суспільства не існує» ілюструє крайню нетерпимість лібералізму щодо колективізму у будь-яких його проявах. Лібералізм у своєму логічному завершенні ставить під удар державу. Державу має замінити громадянське суспільство, яке поступово виростає за її межі і стає глобальним. Держава має десоверенізуватися, зникнути. Інтернет, нанотехнології, транснаціональна економіка, фінанси, мігруючи трудові ресурси розмивають національні держави [1, с. 110].

Далі піддається ерозії цінність сім'ї, як форми колективної ідентичності. Сім'я у вигляді узаконеного державою і письмово скріпленого шлюбного союзу між чоловіком і жінкою не є більше обов'язковою. Формалізована сім'я, «штамп у паспорті» обмежують свободу партнерів. Цивільний шлюб є привабливою альтернативою, у якої сьогодні багато прихильників. Шлюб можуть укласти партнери однієї статі. Батьків жорстко обмежують у методах виховання дітей, не допускаються (під загрозою позбавлення батьківських прав) будь-які спроби насильства щодо дитини, примусу щодо неї. Простежується тенденція надання правам дитини пріоритету над правами

батьків, що деформує й дискредитує процес виховання. У деяких країнах одностатеві сім'ї отримують право на всиновлення дітей.

Необхідність ідентифікувати себе за статевою приналежністю також обмежує свободу індивіда. Він повинен мати можливість, за бажанням, змінювати стать. В Канаді, в серпні 2017 року, узаконено, так звану, третю стать – «Х». Стать має також поступово зникнути. Проблема рівних прав сексуальних меншин сьогодні активно лобіюється країнами ліберальної демократії. Лібералізм ставить під удар і саму людину. Відоме вчення Ф. Ніцше про надлюдину і є нічим іншим як концепцією подолання людини. Ліберальна ідея трансгуманізму втілюється у дослідженнях генної інженерії, у спробах вирощувати штучні людські органи, у розробках штучного інтелекту. Людина все більше має ставати сконструйованою штучною істотою. Ведуться пошуки способів якнайбільшого продовження тривалості життя.

В галузі економіки ліберальні стратегії призводять до суттєвих диспропорцій. В ліберальній економіці не виправдано велика роль надається фінансовому сектору й принижується значення реального сектора. В деяких розвинутих країнах основна доля ВВП створюється у сфері послуг, переважно, фінансових. Сьогоднішні гроші не забезпечуються товарним еквівалентом, фондові торги не здатні показати реальну вартість ресурсів. Фантастичний державний борг деяких країн, зокрема, США все більше загрожує перетворитися з економічного фарсу на економічну трагедію. Катастрофічний розрив між світовими фінансами і реальним сектором, за прогнозами значної кількості економічних експертів, в короткостроковій перспективі має призвести до обвалення світової економіки. Відомий американський економіст, нобелівський лауреат, Нуріель Рубіні, у вересні 2017 року, заявив, що глобальна фінансова криза нікуди не зникла, а набула нових більш загрозливих рис. За його словами, спочатку держави рятували людей, підприємства і банки, тепер настала черга рятувати держави. Його порада – більше місця держави в економіці [2, с. 190].

Розглянуті ознаки кризи ліберальних принципів та ідей підбивають довіру до них в сучасному світі, сприяють реанімації консервативних підходів. В низці країн на виборах перемагають політичні сили консервативного спрямування. Тому сучасна світова спільнота стоїть на порозі потужних соціально-економічних та політичних трансформацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барабаш О. Криза демократії і складнощі лібералізму. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2019. Вип. 41. С. 103–117.
2. Денисенко В. Трансформація концепту свободи. Ліберальний та неоліберальний дискурс. *Вісник Львівського університету. Серія: Філософські науки.* 2013. Вип. 16. С. 186–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_philos_2013_16_23
3. Мошенський О. С. Криза сучасного лібералізму. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави. Тези доповідей VI міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 1 грудня 2017 р.).* Харків: ХНУВС, 2017. С. 48–52.
4. Шрьодер П. Лібералізм. Принципи і цінності лібералізму та їхній вплив на політичні цілі. Київ, 2014. 27 с.